

1.2 Zjednoczenie Niemiec

1. Wielkie czy małe Niemcy?

- Na podstawie postanowień kongresu wiedeńskiego, istniał Związek Niemiecki na czele z Austrią, rządzoną przez Habsburgów. Mimo to jej dominacja była zagrożona, ponieważ do roli hegemonu wśród państw niemieckich pretendowały Prusy.
- **W 1861 roku** na pruskim tronie zasiadł **Wilhelm I Hohenzollern**.
- **W 1862 roku** stanowisko kanclerza objął **Otto von Bismarck**, którego celem było zjednoczenie Niemiec „krwią i żelazem” (militarnie).

2. Związek Północnoniemiecki

- Po uzyskaniu poparcia Austrii Bismarck rozpoczął konflikt zbrojny z Danią. Pretekstem stała się kwestia zamieszkiwanych przez Niemców księstw Szlezewiku i Holsztynu, które Dania zajęła w połowie XIX w. mimo protestów Związku Niemieckiego. Prusy zatrzymały Szlezwik, Austria Holsztyn.
- **1866** – bitwa pod **Sadową**, armia austriacko-saska ponosi klęskę. Konflikt kończy pokój w Pradze:
  - Prusy otrzymały Holsztyn,
  - Włochy – Wenecję,
  - pokonany cesarz Franciszek Józef I pozwolił na rozwiązanie Związku Niemieckiego.
- Umożliwiło to Bismarckowi utworzenie w 1867 roku **Związku Północnoniemieckiego**, obejmującego 19 państwa na północ od rzeki Men. Jego dziedzicznym przewodniczącym ustanowiono króla pruskiego.

3. Wojna z Francją i zjednoczenie Niemiec

- Bismarck wiedział, że nie zjednoczy kraju bez pokonania Francji pod wodzą **Napoleona III** (który uważał się za protektora krajów południowoniemieckich). Wykorzystując w korespondencji z Napoleonem skróconą wersję depechy emskiej, obraźliwej dla cesarza, sprowokował go do Ataku.
- **W 1870 roku** Francja pewna zwycięstwa wypowiedziała wojnę Prusom, jednak ci byli już na to przygotowani i szybko pokonali wojska francuskie, które otoczone w twierdzy **Sedan**, skapitulowały, a do niewoli dostał się sam cesarz Napoleon III.
- **10 maja 1871 roku** podpisano francusko-niemiecki pokój **we Frankfurcie**. Na jego mocy Francja utraciła leżące na pograniczu dwie sporne krainy: Alzację i Lotaryngię i została zmuszona zapłacić Niemcom ogromne reparacje.

- **18 stycznia 1871 roku** w okupowanym Wersalu Niemcy ogłosili powstanie **II Rzeszy Niemieckiej** pod berłem cesarskim **Wilhelma I**.
- Zjednoczone Niemcy stały się największą potęgą kontynentalnej Europy – drugiej co do liczby ludności krajem Europy (po Rosji), dysponującym potężną armią i szybko rozwijającym się przemysłem.